

19. december 2023

Millionbevilling fra Novo Nordisk Fonden sikrer unik dansk type 2 diabetes biobank

En bevilling på samlet 50 millioner kroner sikrer den fortsatte drift og forskning baseret på database og biobanken DD2. Med blodprøver og data fra over 12.000 personer med type 2 diabetes har DD2 allerede dannet baggrund for mere end 90 nationale og internationale forskningsprojekter. Alle fem Steno-centre bakker nu økonomisk op om centret.

Jens Steen Nielsen, programleder for den unikke danske database og biobank DD2, er på vegne af forskere og patienter en glad mand. Det samme er forskningschef Kurt Højlund og centerdirektør Jan Erik Henriksen i Steno Diabetes Center Odense, hvor DD2 er forankret.

DD2, som står for Dansk center for strategisk forskning i type 2 diabetes, indeholder kliniske data og blodprøver fra over 12.000 personer med type 2 diabetes. Og centeret har netop fået en ny afgørende bevilling i tidlig julegave.

Ved årsskiftet udløber den nuværende bevilling fra Novo Nordisk Fonden, men nu kan trio'en gå roligt på juleferie, for DD2 modtager en ny driftsbevilling på 25 millioner kroner fra netop Novo Nordisk Fonden. Derudover skaber fonden en ny forskningspulje øremærket på 25 millioner kroner til projekter baseret på DD2. Samlet set er der dermed tale om en bevilling på 50 millioner kroner fra fonden.

Programleder Jens Steen Nielsen er da også yderst tilfreds med, at DD2 kan fortsætte sit arbejde.

- Det er helt afgørende for os, at vi modtager denne bevilling, så vi kan fortsætte arbejdet med datahåndtering og driften, således at data og blodprøver kan indgå i ny forskning. Det er også særdeles vigtigt, at vi kan fortsætte indsamling af nye data og blodprøver til vores store database og biobank af personer med type 2 diabetes, siger han.

Nationalt center

Samtidigt har alle fem Steno Diabetes Centre også stillet en økonomisk garanti til centret på samlet ni millioner kroner, hvilket også vækker glæde i Odense.

- Det er af stor betydning for det nationale perspektiv, at DD2 nu får økonomisk opbakning nationalt på tværs af alle fem Steno-centre. Desuden støtter alle regionerne reelt også op om

arbejdet i DD2, siger programlederen, der glæder sig over, at DD2 nu reelt er et nationalt center.

De fem Steno-centre er i dag allerede en del af samarbejdet, da de er repræsenteret i bestyrelsen for DD2 og centrets faglige rådgivningsforum. Her vurderes de nye forskningsprojekter, som gerne vil gøre brug af data eller blodprøver fra DD2. Men nu bliver de også del af det økonomiske fundament for arbejdet i centret.

De nye millioner sikrer driften af DD2 samt en række forventede nye forskningsprojekter de kommende fem år. Det har programleder Jens Steen Nielsen sammen med Jan Erik Henriksen, der er formand for DD2's bestyrelse, og Kurt Højlund, der sidder som formand for DD2's faglige rådgivningsforum, arbejdet længe på.

Midt i 2024 kommer desuden et DD2-symposium, hvor de fortæller mere om centrets data. I den forbindelse vil der specifikt også blive informeret om de muligheder, der er for at søge om forskningsmidler fra Novo Nordisk Fonden til brug for forskning baseret på data fra DD2.

Data og blodprøver fra over 12.000 danskere

DD2 blev etableret i 2010, og siden er der indsamlet en stor mængde kliniske data i en database og blodprøver fra over 12.000 personer til en biobank og database.

- Med almen praksis som en vigtig samarbejdspartner er det meget vigtigt, at vi har ro omkring driften og kan planlægge langt ud i fremtiden. Det er ofte lettere at få finansieret enkelte forskningsprojekter, mens det kan være sværere at sikre bevillinger til drift, der understøtter forskning, så det er dejligt at få den fortsatte udbygning af biobank og data på plads, siger Jens Steen Nielsen.

- Herunder er det særdeles vigtigt, at vi fortsat kan understøttelse almen praksis i deres store arbejde med at rekruttere ny-opdagede patienter med type 2 diabetes til DD2, tilføjer han.

Data og blodprøver fra DD2 er blevet brugt i en lang række forskningsprojekter og flere end 90 publikationer i internationale tidsskrifter. Nu kan DD2's arbejde fortsætte, da det økonomiske fundament er sikret.

Det gør det også muligt at fortsætte rekrutteringen af personer med nyopdaget type 2 diabetes, fortæller forskningschef på SDCO Kurt Højlund.

- Det er vigtigt at gøre kohorten endnu større og samtidigt sikre, at der årligt bliver indsamlet og overvåget et repræsentativt udsnit af alle nyopdagede patienter med type 2-diabetes. Ikke mindst fordi behandlingen har ændret sig siden opstarten af DD2, fortæller forskningschefen.

DD2's biobank og datamateriale står til rådighed for forskning i type 2 diabetes og er dermed med til at sikre en bedre og mere individuel behandling af den komplekse sygdom i fremtiden. 367.000 danskere lever med diabetes i dag – af dem har 90 procent type 2 diabetes.

- DD2 er blevet en helt unik forskningsressource, da den repræsenterer op mod 10 procent af alle nydiagnosticerede med type 2 diabetes, fortæller programleder Jens Steen Nielsen.

DD2 leverer data til afgørende forskning

Han peger bl.a. på et forskningsprojekt om betydningen af fødselsvægt for udviklingen af type 2 diabetes og anden sygdom senere i livet. Resultaterne af den forskning blev offentliggjort i forsommeren 2023. Forskningen var baseret på data fra næsten 7000 danskere hentet i DD2. Derudover er der lavet store forskningsprojekter om nervebetændelse og om hvorledes type 2 diabetes kan opdeles i flere diabetesundergrupper.

- Det er gode eksempler på, hvor vores data har stor betydning. Generelt kan man sige, at vi har været med til at levere data til forskning og udvikling, som får betydning for behandlingsguidelines i arbejdet med type 2 diabetes, siger han.

Han håber, at DD2's data kan få endnu større betydning i fremtiden, når Novo Nordisk Fonden åbner for ansøgninger til den nye pulje med 25 millioner kroner, som er øremærket til ny forskning baseret på data fra DD2.

Programlederen forventer, at også anvendelse af kunstig intelligens bliver vigtigt i arbejdet i DD2 fremover.

- Det er et af de områder, vi har diskuteret, så det bliver spændende at komme i gang med, siger han.

Fakta

- DD2 står for ”Dansk center for strategisk forskning i type 2 diabetes” og blev etableret i 2010. Centeret er placeret på Steno Diabetes Center Odense og ledes af en bestyrelse med centerdirektør Jan Erik Henriksen, som formand, og et forskningsudvalg med repræsentanter fra alle Steno-centre, KEA og almen praksis i Danmark med forskningschef Kurt Højlund som formand.
- Centret har netop modtaget en driftsbevilling på 25 millioner kroner fra Novo Nordisk Fonden, som også har stået for den nuværende driftsbevilling, som er udløbet ved årsskiftet. Desuden stiller alle fem Steno-centre en garanti til centret på alt 9 millioner. Ud over driftsbevillingen etablerer Novo Nordisk Fonden nu også en forskningspulje på 25 millioner kroner, som er øremærket til projekter baseret på data og prøver fra DD2.
- DD2 har etableret en biobank og en database, hvor der løbende indsamles data samt blod- og urinprøver fra personer med nydiagnosticeret type 2 diabetes. DD2 indeholder i dag data og blodprøver fra næsten 12.000 personer med type 2 diabetes, hvilket gør det til den største af sin art i verden.
- Diabetes er en kronisk sygdom, som rammer et stort og voksende antal borgere. Omkring 367.800 danskere lever med diabetes – heraf 84.100 i Region Syddanmark. 90 procent af dem har type 2 diabetes. Det gør diabetes til en af de kroniske sygdomme, som rammer flest danskere. Antallet af mennesker med diabetes er mere end tredoblet over de sidste 20 år.
- Alle, der er blevet diagnosticeret med type 2 diabetes inden for de seneste to år og som er myndige, kan bidrage ved at donere data, blod- og urinprøver til databasen og biobanken.
- Man kan tilmelde sig DD2 her: [Tilmelding](#)